

- One man's meat is another man's poison.

Звук [h]:

- To run with the hair, and hunt with the hounds.
- Handsome is a handsome does.

Звук [b]:

- Don't burn your bridges behind you.
- Business before pleasure.

Сполучення звуків [t] і [r] :

- Don't trouble trouble until trouble troubles you.
- Threat the others the way you would like to be treated.

Виділяють наступні етапи роботи над прислів'ями та приказками:

1) Презентація.

Закривається ілюстрація та вимовляється приказка спочатку в швидкому темпі, а потім – повільно.

2) Робота над змістом.

Значення деяких слів розкриваються за допомогою коментарю, перекладу та синонімів. Далі пропонується студентам визначити, про що йде мова в приказці (прислів'ї). У випадку утруднення пропонується вибрати правильну відповідь у декількох запропонованих варіантах. Потім відкривається ілюстрація і порівнюються відповіді.

3) Робота над вимовою.

Важкі звуки вимовляються ізольовано, а потім відповідне слово з цим звуком, словосполученням, пропозицією.

Досвід показує, що студенти із захопленням працюють над вимовою, повторюючи звуки, якщо вони представлені в прислів'ях та приказках. Розучування їх не представляє труднощів, вони запам'ятовуються легко і швидко.

Також прислів'я та приказки можна використовувати для проведення мовленнєвої зарядки. Такий підхід забезпечує логічний перехід до основного етапу заняття, з перенесенням на тему, на особистість студента.

Федорів Ярослава Романівна

Кандидат філологічних наук, доцент

ORCID: 0000-0001-5915-9428

Національний університет «Києво-Могиланська академія»

Соломашенко Наталія Василівна

ORCID: 0009-0009-2318-9946

Національний університет «Києво-Могиланська академія»

РОЛЬ ШІ У ВИКЛАДАННІ ДІЛОВОГО ПИСЬМА АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ В КОНТЕКСТІ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ ДО МАЙБУТНЬОГО ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ

Дослідження присвячено вивченню впливу інтеграції штучного інтелекту у викладання ділового письма англійською мовою на ефективність навчання та покращення перспектив працевлаштування студентів. Увага зосереджена на аналізі переваг і викликів використання ШІ в навчальному процесі, включаючи зростаючу залежність від технологій і етичні питання. Методика дослідження передбачає огляд існуючих досліджень, адаптацію навчального процесу до потреб студентів і ринку праці, а також опитування викладачів і студентів. Гіпотеза дослідження полягає в тому, що інтеграція ШІ підвищує ефективність навчання, але потребує обережного підходу через потенційні ризики. Ключові слова: англійська мова як іноземна, ділове письмо, штучний інтелект.

Вступ. Завдяки швидкісним методам обробки великих масивів інформації технології штучного інтелекту стрімко проникають у всі сфери життя, включаючи освіту. Інтеграція штучного інтелекту в освітній простір, однак, зазнає опору, що часто зумовлено хибними уявленнями та браком розуміння педагогічних результатів впровадження ШІ (Kuddus, 2022, p. 1-17). У сучасній глобалізованій економіці знання англійської мови є важливою навичкою для фахівців усіх галузей, а вміння ефективно писати англійською є ключовим для успіху в міжнародному бізнесі. Готуючись до виходу на ринок праці, студенти розуміють, що здатність створювати чіткі та лаконічні англомовні тексти може значно підвищити їхню конкурентоздатність.

У цьому контексті інтеграція штучного інтелекту у курси ділового письма англійською мовою відкриває перспективи для розвитку мовленнєвих навичок студентів, що, у свою чергу, може сприяти кращим

перспективам працевлаштування та кар'єрного зростання. Інструменти ШІ, такі як Grammarly та Chat GPT, можуть допомогти студентам удосконалити навички письма, забезпечуючи індивідуальний зворотний зв'язок і допомагаючи виправляти поширені помилки, що виникають у не-носіїв мови.

При цьому дослідження виявляє не лише прогресивні можливості, але й супутні проблеми (Holmes, Bialik, & Fadel, 2019). Зокрема, привертає увагу зростаюча залежність від технологій, або «технофілія», яка змінює динаміку освітнього простору від міжособистісних стосунків, позначених тісним взаємозв'язком і взаємоповагою, до більш транзакційної взаємодії, де викладачі розглядаються більше як фасилітатори, ніж як авторитети-носії знань (Guilherme, 2019, 47-54). Крім того, ефективність навчання з використанням ШІ значною мірою залежить від наявності великих баз даних, що може сповільнювати їх широке впровадження в освітніх закладах (De la Val, & Araya, 2023, p. 7569-7576).

Це дослідження має **на меті** вивчити вплив інтеграції штучного інтелекту у викладання ділового письма англійською мовою на ефективність навчання та покращення перспектив працевлаштування студентів. Особливу увагу буде приділено аналізу переваг і викликів, пов'язаних із використанням ШІ у навчальному процесі, а також визначенню оптимального балансу між технологічними інноваціями та традиційними методами навчання.

Методика: У дослідженні використовується комплексний підхід, що включає огляд існуючих досліджень і практик щодо використання ШІ у викладанні ділового письма, зокрема з акцентом на адаптацію навчального процесу до індивідуальних потреб студентів та запитів ринку праці, а також спостереження і збір даних через опитування викладачів і студентів щодо їхнього досвіду та до використання ШІ у розвитку й застосуванні навичок ділового письма.

Гіпотеза: Інтеграція штучного інтелекту у викладання ділового письма завдяки доступу до великого масиву інформації та адаптивному підходу підвищить ефективність навчання і покращить перспективи працевлаштування студентів. Водночас його впровадження вимагає критичного аналізу потенційних ризиків, таких як зростаюча залежність від технологій та етичні питання, пов'язані з масовим використанням ШІ.

Використання ШІ для навчання ділового письму англійською мовою у контексті майбутнього працевлаштування. У сучасній глобалізованій економіці знання англійської мови є важливою навичкою для фахівців усіх галузей, а вміння писати є ключовим для успіху в міжнародному бізнесі. Готуючись до виходу на ринок праці, студенти мотивовані тим, що вміння створювати чіткі й лаконічні англійські тексти може істотно вплинути на їхню конкурентоздатність. У цьому контексті інтеграція штучного інтелекту у курси ділового письма англійською мовою відкриває перспективи для розвитку мовленнєвих навичок студентів, а отже, і перспектив їхнього працевлаштування і службового зростання. ШІ може допомогти студентам розвинути знання та навички, які шукають працедавці (Luckin et al, 2016, p. 11).

Завдяки можливостям інструментів ШІ швидкого створювати тексти, їх впровадження може значно сприяти процесам засвоєння та вдосконалення писемних навичок студентів. Платформи, такі як Grammarly та Chat GPT, пропонують персоналізований зворотний зв'язок, який враховує індивідуальні слабкі сторони студента, допомагаючи виправляти помилки, поширені серед не-носіїв іноземної мови, та вдосконалювати стилістичне оформлення текстів.

Ще однією суттєвою перевагою є здатність ШІ генерувати вправи та надавати зворотний зв'язок у режимі реального часу. На відміну від традиційних методів, де зворотний зв'язок може затримуватися, платформи на основі ШІ дозволяють студентам миттєво отримувати оцінки своїх робіт, що підвищує ефективність навчального процесу.

Перспективним є й той аспект, що навчання ділового письма з використанням ШІ може підвищити ймовірність вдалого працевлаштування, розвиваючи професійно-орієнтоване мовлення та навички комунікації, пов'язані з певною сферою діяльності.

Оскільки бази даних ШІ складаються з великої кількості текстів з різних галузей, вони можуть допомогти студентам відповідати на конкретні вимоги різних секторів промисловості й бізнесу. Ця адаптивність є вирішальною на конкурентному ринку праці, де вміння ефективно спілкуватися може виділити кандидатів і відкрити їм кращі кар'єрні можливості.

Попри зазначені переваги, інтеграція ШІ у курси ділового письма не позбавлена недоліків та етичних ускладнень. Однією з основних проблем є розвиток надмірної залежності від інструментів ШІ, яка може негативно вплинути на критичне мислення та креативність студентів, – риси, необхідні у всіх бізнес-сферах. Коли студенти надто покладаються на пропозиції, згенеровані ШІ, вони можуть втратити пильність або здатність самостійно створювати тексти, що зрештою звузить їхні професійні перспективи. ШІ також має обмеження щодо контекстуального розуміння та доступу до найсучасніших знань. А саме, хоча ШІ й може генерувати граматично правильні тексти, йому може бракувати здатності враховувати нюанси культурного контексту або останні досягнення у певних галузях, а це може призвести до створення технічно правильних, але контекстуально недоречних або застарілих текстових продуктів.

Крім того, слід мати на увазі етичні питання, пов'язані з упередженнями, наявними в мовних моделях ШІ, які були треновані на базах даних, що можуть містити упередження, які проявлятимуться, наприклад, у необ'єктивній оцінці резюме кандидатів та несправедливих оцінках. Наприклад, дослідники етичних питань інтеграції штучного інтелекту в процеси працевлаштування (Mujtaba & Mahapatra, 2019, p. 1-7) хоча й підкреслюють переваги застосування штучного інтелекту у виконанні таких завдань, як перевірка кандидатів і розбір резюме, проте застерігають, що алгоритми ШІ успадковують упередження із баз даних, створених у певних культурних середовищах, що може призвести до дискримінаційних результатів. Тому важливо відповідально підходити до інтеграції ШІ та забезпечити людський контроль, і це має залишатися ключовим компонентом у процесі навчання ділового спілкування.

У підсумку, використання ШІ у навчанні ділового письма англійською мовою має як переваги, так і застереження: з одного боку, воно підвищує рівень володіння англійською мовою і, зрештою, покращує шанси кандидатів на працевлаштування, проте слід враховувати обмеження у розумінні контексту та потенційні упередження. Щоб якнайкраще реалізувати потенціал ШІ в освіті, важливо поєднувати інструменти ШІ з традиційними методами, забезпечуючи студентам доступ до актуального та сучасного навчання, яке розвиває не лише лексичні й граматичні навички, а й критичне мислення та креативність.

Оскільки технології ШІ продовжують розвиватися, їхня роль в освіті та під час викладання ділового письма розширюватиметься, пропонуючи нові можливості для підготовки студентів до вимог глобального ринку праці за умови дотримання етичних стандартів і сприянням всебічному освітньому досвіду.

Загальні рекомендації й застереження щодо використання ШІ у викладанні іноземної мови. Як свідчить проведений аналіз, передові технології, а особливо штучний інтелект, стають невід'ємною частиною освітнього процесу, зокрема у викладанні іноземних мов. У цьому розділі підсумовуються доцільні та небажані підходи щодо використання штучного інтелекту при викладанні іноземних мов та пропонуються практичні поради щодо ефективного впровадження ШІ у навчання зі збереженням балансу між інноваціями та традиційними методами викладання.

Аналізуючи переваги інтеграції штучного інтелекту в освітній процес, слід відзначити декілька ключових аспектів. По-перше, персоналізація навчання, завдяки якій ШІ адаптує уроки та вправи відповідно до індивідуальних потреб і рівнів студентів, забезпечує їх актуальність та відповідний рівень складності. По-друге, миттєвий зворотний зв'язок дозволяє оперативно виправляти помилки та надавати поради щодо покращення мовних навичок. По-третє, інтерактивні елементи, як-от чат-боти та віртуальні репетитори, які імітують реальні мовні ситуації, стимулюватимуть активне використання мови. По-четверте, автоматизований моніторинг прогресу дозволяє виявляти не лише слабкі місця студентів у плані володіння іноземною мовою, але й зафіксувати їхній емоційний стан та адаптувати навчальні стратегії відповідно до їхніх навчальних та психологічних потреб. Доступність навчання через створення матеріалів за підтримки ШІ у різних форматах робить вивчення іноземних мов доступнішим для широкого кола студентів незалежно від обставин, у яких вони перебувають.

Важливо враховувати потенційні ризики, щоб уникнути негативних наслідків застосування ШІ. У книзі "The Cambridge Handbook of Artificial Intelligence" (Bostrom & Yudkowsky, 2014) обговорюються етичні наслідки впровадження штучного інтелекту в різних сферах, включаючи освіту. Дослідження (Huriye, 2023, p. 37-44), проведене за допомогою огляду літератури через Google Scholar, показує, що системи штучного інтелекту часто є складними та непрозорими, що ускладнює розуміння процесів прийняття рішень і породжує етичні проблеми.

Відтак, під час викладання слід враховувати, що надмірна залежність від технологій може призвести до втрати людської взаємодії, яка є критичною для розуміння культурних і контекстуальних аспектів мови, а також для емоційної підтримки студентів. Використання уніфікованих рішень для всіх студентів може бути неефективним, оскільки кожен має свої індивідуальні потреби. Крім того, ШІ не завжди враховує культурний контекст, що підкреслює важливість людської участі в процесі текстотворення. Ігнорування питань конфіденційності даних також несе серйозні ризики, а тому необхідно забезпечити захист персональної інформації. Нарешті, впровадження ШІ без належної підготовки викладачів і студентів може знизити ефективність його використання, тому важливо забезпечити належне навчання з використання автоматизованих систем.

Таким чином, використання ШІ у викладанні іноземних мов має величезний потенціал, але воно повинно бути ретельно сплановане та збалансоване з іншими методами навчання. Слід максимально використати його переваги, зберігаючи важливі аспекти людського спілкування. Це дозволить максимально використати передові технології, водночас зберігаючи важливі аспекти людського спілкування та навчання.

Висновки. Використання ШІ у навчанні ділового письма англійською мовою має значний потенціал для підвищення рівня володіння мовою та покращення кар'єрних можливостей студентів. Завдяки інструментам ШІ студенти можуть отримати швидкий та індивідуалізований зворотний зв'язок, що сприяє

більш ефективному навчанню. Водночас важливо враховувати можливі недоліки, такі як розвиток надмірної залежності від технологій і зниження креативності студентів. Для максимального використання переваг ШІ у викладанні необхідно забезпечити належний баланс між інноваційними та традиційними методами навчання, щоб підтримувати високий рівень навчального процесу і зберегти критичне мислення та креативність студентів.

Джерела

1. Bostrom, N., & Yudkowsky, E. (2014). The Ethics of Artificial Intelligence. In K. Frankish & W. Ramsey (Eds.), *The Cambridge Handbook of Artificial Intelligence* (pp. 316-334). Cambridge University Press.
2. De la Vall, R. R. F., & Araya, F. G. (2023). Exploring the benefits and challenges of AI-language learning tools. *International Journal of Social Sciences and Humanities Invention*, 10(01), 7569-7576. DOI: 10.18535/ijsshi/v10i01.02. <https://valleyinternational.net/index.php/theijsshi>
3. Guilherme, A. (2019). AI and Education: the Importance of Teacher and Student Relations. *AI & society*, Vol. 34, pp. 47-54. <https://doi.org/10.1007/s00146-017-0693-8>
4. Holmes, W., Bialik, M., & Fadel, C. (2019). *Artificial Intelligence in Education: Promises and Implications for Teaching and Learning*. Center for Curriculum Redesign. ISBN: 978-1794293700.
5. Huriye, A. Z. (2023). The Ethics of Artificial Intelligence: Examining the Ethical Considerations Surrounding the Development and Use of AI. *American Journal of Technology*, 2(1), 37-44. Retrieved from <https://gprjournals.org/journals/index.php/AJT/article/view/142>
6. Kuddus, K. (2022). Artificial intelligence in language learning: Practices and prospects. *Advanced Analytics and Deep Learning Models*, 1-17. <https://doi.org/10.1002/9781119792437.ch1>
7. Mujtaba, D. F., & Mahapatra, N. R. (2019, November). Ethical considerations in AI-based recruitment. In *2019 IEEE International Symposium on Technology and Society (ISTAS)* (pp. 1-7). IEEE. DOI: 10.1109/ISTAS48451.2019.8937920.

Палій Олександр Анатолійович
Кандидат педагогічних наук, доцент
ORCID: 0009-0003-0989-9569
Український гуманітарний інститут

ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ: МОЖЛИВОСТІ ТА СУЧАСНІ РЕАЛІЇ

Охарактеризовано особливості дистанційного навчання іноземних мов. Обґрунтовано використання інформаційних технологій. Зазначено платформи для реалізації навчально-виховного процесу у період дистанційного навчання. Ключові слова: іноземні мови, дистанційна освіта, інформаційно-комунікаційні технології, платформи навчання, електронні книги

Дистанційна освіта є важливою складовою сучасної освітньої системи, що дозволяє студентам і учням отримувати знання без фізичної присутності в навчальних закладах. Вона передбачає залучення інформаційних технологій та методики викладання, що забезпечують інтерактивну взаємодію між учнями та викладачами.

Дистанційне навчання іноземних мов в Україні стало особливо актуальним ще з початку пандемії COVID-19, коли навчальні заклади були змушені адаптувати свої програми до нових умов. Таке навчання є відтоді невід'ємною частиною освітнього процесу в Україні в умовах карантинних обмежень, про що свідчить лист МОН № 1/9-173 від 23 березня 2020 року та залишається наразі актуальним у зв'язку з російською військовою агресією проти України, коли мільйони громадян вимушені перебувати закордоном і втратили можливість отримувати освітні послуги в навчальних закладах.

Дистанційне навчання має як переваги, так і недоліки, які варто розглянути.

Переваги дистанційного навчання

1. Економія часу та коштів: Студенти можуть навчатися з будь-якої точки, що дозволяє заощадити час та кошти на дорогу до навчального закладу.
2. Гнучкість: вибір часу для навчання, що є важливим для студентів, оскільки багато студентів мають змогу також працювати.
3. Доступ до електронних ресурсів: Використання мультимедійних матеріалів та онлайн-платформ для навчання, що може підвищити якість освіти.
4. Індивідуалізація навчання: Можливість адаптувати навчальний процес під індивідуальні потреби студентів.

Недоліки дистанційного навчання

1. Психологічна неготовність: Як викладачі, так і студенти можуть бути не готовими до нових форматів навчання, що може вплинути на ефективність. Виникає потреба проведення додаткових організаційних та освітніх заходів.
2. Негативне сприйняття: Дистанційному навчанню може стати на заваді упереджене ставлення потенційних студентів до цієї форми освіти через її негативне висвітлення в медіа.
3. Відсутність практики: Особливо це стосується мовленнєвої діяльності, яка є визначальною для вивчення іноземних мов.